

ZIEMIA POMORSKA

Rok I

Bydgoszcz, środa 10 października 1945

Nr 179

Żołnierski trud

Jedenasty październik stanowić będzie niewątpliwie dla naszego miasta niezapomnianą a radosną datę. Po trudach bojowych, po długim okresie niezmordowanego wysiłku na Zachodzie — powracają do Bydgoszczy oddziały Wojska Polskiego, aby stanąć tutaj garnizone.

Żołnierz polski.

Na dźwięk tego imienia budzi się w naszych sercach wciąż nowa, a nigdy przecież nie spoiłała wdzięczność; narasta w naszej świadomości poczucie siły i zaufania do osiągnięć pierwszego roku wolności. Kim był bowiem ten żołnierz i jaką olbrzymią odpowiedzialność włożyła na jego barki dźwigająca się z pogorzeliśk niewolnego bytu Ojczyzna — wiemy rzetelnie. Na nieprawdopodobnie długiej i uciążliwej drodze, znaczonej ranami i krwią, na szlaku znaczonego entuzjazmem, śmiertcią i grobami tworzył on epos chwale i bohaterstwa. Od dalekiej wsi białoruskiej aż po Łabę niósł w swym tornistrze honor i wielkość spowieżanej, ale żywej i zwycięskiej Polski.

W tej walce, która zdecydowała miało o naszym istnieniu, albo o naszej na zawsze już martwocie — żołnierz polski nie znał odpoczynku. Domem dla niego na przestrzeni szeregu lat był jedynie kamienny bunkier, albo namiot wśród pól.

W tej walce bezlitosnej, wydanej pruskiemu imperializmowi, który najbardziej naszymi metodami dążył do wykreślenia naszej państwowości z mapy świata, w tej walce podjętej świadomie przeciwko faszyzmowi — żołnierz polski złożył dowody wielkiego hartu bojowego, najwyższych moralnych i głęboko pojętego społecznego poświęcenia.

Żołnierz nowej Polski, ten żołnierz, który przekroczył Bug, który umierał na przyczółkach Warki i krwią swą zraszał obficie bruki Warszawy, objętej płomieniem powstania, żołnierz, który przełamał następnie Wał Pomorski i atakował ufortyfikowany potężnie pas niemieckiej obrony na przedpolach Berlina — był żołnierzem, dla którego nie tylko czyn zbrojny stanowił istotną treść, ale również ideologia społecznego programu, dla którego urzeczywistnienia wyruszył w pole.

Ale żołnierz Polski nie tylko walczył, nie tylko umierał i nie tylko śmiercią swą wskrzeszał niepodległość. Żołnierz ten w chwili zwycięskiego zakończenia wojny dla wolnej już Polski zakończył niejednokrotnie ponad siły; żołnierz ten stał na posterunku nad Odrą i Nisą, na Ziemi Mazurskiej i nad brzegami Bałtyku. Żołnierz-wyzwoliciel zamienił tam bagnę na pług, karabin na broń i na kosa. Wiedział on, że na Zachodzie mało jest ludzi, że mało jest rąk do pracy, a z drugiej strony wiedział, że przecież trzeba zasiał wszystkie leżące odłogiem zagony, trzeba je skosić a potem znowu zorać. Czynił to z głębokim przeświadczeniem, że czyni dobrze. Rozumiał, że chleb jest potrzebny dla miast, że dla przyspieszenia procesu odbudowy zdevastowanego kraju muszą być włączone do pracy i zaktywizowane wszystkie czynniki, którym nie jest obce dobro kraju, którym nie jest obce dobro narodu; wszystkie czynniki nie zatrute jadem faszyzowskiej propagandy. Żołnierz polski na rubieżach spełniał więc nie tylko rolę obrońcy, ale też i ofiarne go pracownika.

A teraz?

Jutro wracają do naszego miasta bataliony, przebijające dotychczas na Ziemi Mazurskiej, aby osiąść już na stałe w Bydgoszczy. Oddziały te wykazały, wzorem innych jednostek, ogromne osiągnięcia przy pracy na żniwach i przy siewie. Jutro będziemy je witać. Niewątpliwie maszerujących ulicami żołnierzy będziemy witać wszyscy; witać będziemy ich z radością, z entuzjazmem, może ze łzami rozrzewnienia.

Ale to mało. Najserdeczniejsze chociażby powitanie to dla żołnierza powracającego nie wszystko. Musimy mu okazać wiele serca, musimy okazać mu miłość, która nie będzie jedynie błyskiem reflektora, ale trwać będzie stale. Musimy nauczyć się wracającego do nas żołnierza kochać i stworzyć mu takie warunki, aby nie czuł się wśród nas obcym.

Wracający jutro do Bydgoszczy żołnierz musi wiedzieć jeszcze i drugą prawdę. Prawdę najbardziej istotną. Musi wiedzieć, że jego na Zachodzie wysiłek nie był odosobniony, że my tu, na dalekim zapleczu pracowaliśmy z równym, jak on, oddaniem dla dobra i dla odbudowy jednakowo nam drogiej Polski, tej Polski, o którą w niewoli walczyliśmy z takim uporem — Polski Ludowej.

STANISŁAW BABISIAK

Zadania Światowej Federacji Pracy

w oświetleniu delegata ZSSR Kuźnicowa

PARYŻ, 9. 10. (Polpress). Przewodniczący delegacji radzieckiej na Wszechświatowy Kongres Związków Zawodowych, Kuźnicow, udzielił na konferencji prasowej odpowiedzi na szereg zadawanych mu przez dziennikarzy pytań. Po krótkim wstępie, w którym Kuźnicow podkreślił gotowość współpracy, radzieckich związków zawodowych przy zjednoczeniu i skonsolidowaniu ruchu zawodowego, dziennikarze zapytali, czy nowa Federacja Związków Zawodowych będzie się zajmowała sprawami politycznymi. „Federacja jest przede wszystkim organizacją ruchu zawodowego — oświadczył Kuźnicow — i dlatego zasadniczo nie zajmuje się polityką. Jednakże bywają sytuacje kiedy jest bardzo trudno ustalić granicę pomiędzy sprawami politycznymi a sprawami

gospodarczymi. Poszczególne związki same muszą zdecydować, czy mają się zająć pewnymi kwestiami, czy też nie. Naprzykład istnienie w Hiszpanii i Argentynie rządów faszystowskich jest sprawą polityczną, ale zagadnienie to jest związane ze sprawą pokoju na świecie. Dlatego klasa robotnicza musi zajmować się tym problemem i nie może go pominąć”. Następnie jeden z dziennikarzy zapytał Kuźnicowa jakie jest stanowisko delegacji radzieckiej w sprawie rozszerzenia składu komitetu wykonawczego. Przewodniczący delegacji radzieckiej odpowiedział, że związki radzieckie zgadzają się na powiększenie liczby członków komitetu wykonawczego, aby umożliwić przystąpienie doń innych narodów. Na następne pytanie, które dotyczyło stanowiska

związków radzieckich wobec sekretariatu Związku Zawodowych, Kuźnicow odpowiedział: Sekretariaty powinny przyłączyć się do Światowej Federacji Związków Zawodowych, ale proces ten powinien być dobrowolny. Powinno im się pozostawić czas do namysłu i nie zmuszać ich do tego kroku.

Następnie zadano Kuźnicowowi pytanie na temat roli, którą odegrają związki radzieckie w okresie powojennym.

W okresie przejścia przemysłu radzieckiego od produkcji wojennej do produkcji pokojowej, do radzieckich związków zawodowych należąć będzie rozwiązanie następujących zagadnień:

Każdy robotnik musi znaleźć nową pracę odpowiadającą jego kwalifikacjom, robotnicy powracający z armii, w której nabyli wyższe kwalifikacje muszą otrzymać pracę, która by odpowiadała tym wyższym kwalifikacjom. Związki zawodowe muszą dołożyć starań w celu przyspieszenia procesu przystosowania przemysłu wojennego do potrzeb pokojowych i muszą w tym względzie współpracować z rządem. Na zapytanie, czy radzieckie związki zawodowe wystąpią z zadaniem oddzielnej delegacji ukraińskiej i białoruskiej, Kuźnicow odpowiedział, że sprawa ta dotychczas nie była rozpatrywana.

Kuźnicow oświadczył, że delegacja radziecka podtrzymuje wniosek, aby Paryż był siedzibą nowej organizacji światowej Federacji Związków Zawodowych.

Następnie dziennikarze zapytali, jaki jest pogląd delegacji radzieckiej na udział związków zawodowych w pracach Międzynarodowej Komisji Kontrolnej w Niemczech. Kuźnicow odpowiedział, że związki radzieckie stoją na stanowisku, że związki zawodowe muszą przyjmować udział we wszystkich sprawach, związanych z problemami pokoju. Kuźnicow dodał, że nie miał nawet jeszcze czasu omawiać tej sprawy, z innymi członkami delegacji radzieckiej.

Na zapytanie, czy rząd radziecki przyjmie zaproszenie Międzynarodowego Biura Pracy, przyłączenia się doń, Kuźnicow odpowiedział, że nie wie jaka była odpowiedź rządu radzieckiego, ponieważ delegacja radziecka opuściła Moskwę natychmiast po otrzymaniu zaproszenia Międzynarodowego Biura Pracy. Jeśli chodzi o stanowisko radzieckich związków zawodowych, to zostało ono sprecyzowane w kwietniu 1944 roku. Związki radzieckie nie chcą przyłączyć się do Międzynarodowego Biura Pracy.

Wyniki wyborów w Norwegii

OSŁO, 9. 10. Według rezultatów podanych dziś o godz. 8-ej rano socjaliści zdobyli 73 mandaty, konserwatyści 28, liberali 22, rolnicy 11, katolicy 9 i komuniści 7. Pierwsze dane świadczą o wielkim zwycięstwie socjalistów kosztem konserwatystów i rolników.

Dym sja gabinetu greckiego

PARYŻ, 9. 10. Gabinet Voulgarisa podał się do dymisji.

Katastrofa lotnicza w Anglii

LONDYN, 9/ 10. Według podanych wiadomości bombowiec runął na ziemię we wsi w Yorkshire, niszcząc 17 domów. Wszyscy członkowie załogi ponieśli śmierć.

Zatoniecie okrętu wojennego

RZYM, 9. 10. Statek „William Palmer” zatonał w ciągu 23 minut wskutek najechania na minę na szerokości Triestu. Załoga ocalała.

Wrok przeciwko Damand

PARYŻ, 9. 10. Egzekucja Damanda jest nieunikniona. Jakkolwiek nie zostało wydane żadne oficjalne zawiadomienie, wszystkie powzięte dyspozycje pozwalają przypuszczać, że Damand będzie rozstrzelany jutro rano. Adwokat Damanda został wyjątkowo przyjęty przez de Gaulle'a w niedzielę w sprawie odwołania się do prawa łaski.

Posiedzenie rady ministrów w Paryżu

Dziś odbyło się posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem de Gaulle'a. Zostało przyjęte rozporządzenie o kodyfikacji prawa wypadków przy pracy, stworzenie ruchu oszczędnościowego i rozporządzenia dotyczące opieki nad dziećmi.

Program obrad parlamentarnych

LONDYN, 9. 10. Projekt ustawy nacjonalizacji Banku Angielskiego, który ma być wprowadzony w tym tygodniu, jest główną częścią programu obrad parlamentu, który otwiera się jutro. Oczekuje się przymusowej akwizycji kapitałów banku przez rząd — warunki odszkodowań mają być zawarte w projekcie ustawy. Bankowcy twierdzą, że projekt ustawy powinien również obejmować prowizje, według których nacjonalizowany Bank Angielski uzyska pewne prawa statutowe w stosunku do innych banków. Sprawy opałowe będą również przedmiotem obrad parlamentu, jak również sytuacja mieszkaniowa,

która stanowi bardzo poważny problem. Oczekuje się wydania rozporządzeń mających na celu usunięcie obstrukcji, dotyczących reparacji na obszarach zniszczonych od bomb. Inne sprawy ustawowe o wielkim znaczeniu ekonomicznym obejmują ubezpieczenia narodowe i przemysłowe, emerytury i sprawy podatkowe. Jednym z komentatorów politycznych oświadczył, iż będzie to jedna z najbardziej aktywnych sesyj parlamentu od wielu lat przy nowej procedurze parlamentarnej, redukującej długie debaty komitetów i obiecującej pośpieszną akcję we wszystkich sprawach.

Nacjonalizacja przemysłu czechosłowackiego

PRAGA, 9. 10. Minister przemysłu Lausmann, oznajmił przedstawicielowi dziennika „Pravo Lida”: Kilka dni zaledwie dzieli nas od wydania dekretu o nacjonalizacji. Nacjonalizacja ulegną wszystkie kopalnie, kuźnie,

wielkie fabryki metalurgiczne, tekstylne, fabryki drzewa i skór. Pewnej formie nacjonalizacji ulegnie również przemysł cukrowniczy i destylacyjny, jak również kilka wielkich młynów i browarów.

Groza wojny domowej w Argentynie

RIO DE JANEIRO, 9. 10. Argentyna zbliża się wielkimi krokami do „nieuniknionej wojny domowej”, oświadczył Raul Damonte Taborda, wydawca pisma „Critica” w wywiadzie w Buenos Aires. „Naród Argentyny nie oczekuje żadnych zmian w obecnym rządzie” oświadczył on „również nieprawdopodobne są

wiadomości o wyborach. Naród nigdy jeszcze nie był tak silny i zwarty i te dwie opozycyjne siły, rządu i narodu muszą zetrzeć się z sobą”. Dodał on, iż uszedł on cudem od śmierci, ponieważ policja miała rozkaz zabrania go żywego czy umarłego.

B. ambasador amerykański o losach Hiszpanii

WASZYNGTON, 9. 10. Usunięcie w krótkim czasie Franco i przywrócenie republiki hiszpańskiej zostało przeprowadzone przez Claude Bowers, który był ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Hiszpanii od 1933 do 1939. Ambasador oświadczył „Franco nie-

wątpliwie zostanie usunięty, ponieważ Hiszpania jest stanowczo republikańska”. Bpwers jest obecnie ambasadorem w Chile, przybył z Santiago do Waszyngtonu aby być obecnym przy wizycie prezydenta Chile, Juana Antonio Rios.

Sytuacja żywnościowa w strefie amerykańskiej

FRANKFURT NAD MENEM, 9. 10. Emigranci w amerykańskiej strefie okupacyjnej będą otrzymywali pożywnie dwa razy lepsze niż niemiecka ludność cywilna w ciągu tej zimy. Będą oni korzystali z trzech źródeł dostaw żywnościowych — zapasów rządu wojenskowego przywiezionych do Europy przez ar-

mie wyzwalającą, paczek żywnościowych sojusznicznych jeńców wojennych i zapasów żywnościowych niemieckich. Minimalne racje zostały zwiększone z 2000 do 2300 kaloryj dziennie. Normalne racje niemieckie będą wynosiły w ciągu tej zimy 1350 kaloryj dziennie.

Powrót armii amerykańskiej do kraju

NOWY JORK, 9. 10. 18 okrętów wojennych, poprzedzonych przez eskadrę 48 statków transportujących ponad 56.000 żołnierzy i marynarzy amerykańskich, weteranów Pacyfiku, przepłynęło przez kanał panamski udając się do USA.

Proces generała niemieckiego

RZYM, 9. 10. W ciągu procesu generała niemieckiego Dostlera, który rozkazał rozstrzelanie trzynastu żołnierzy amerykańskich i dwóch oficerów, którzy byli jeńcami, podsądny przyznał się do popełnienia zarzuconych mu postępków, lecz zaprotestował przeciwko składaniu trybunału. Według zeznającego świadka, 15 ofiar nie miało w chwili uwięzienia ich znaków charakterystycznych armii amerykańskiej. Inni świadkowie przyznali, że rozkaz egzekucji pochodził od wysokiej komendy niemieckiej. Dostler przyznał, że rozkaz ten przekazał swym podwładnym.

Powrót generałów włoskich do kraju

RZYM, 9. 10. 140 generałów włoskich, zwolonych przez Rosjan z obozów koncentracyjnych w Niemczech i w Polsce, wróciło do Włoch. Wśród nich znajduje się generał Visconti Prasca, dawny attache wojskowy w Paryżu, późniejszy dowódca wojsk włoskich podczas kampanii greckiej Gelo, który dokonał nadzwyczajnych wyczynów na Balkanach.

Podpisanie układów komitetu Zw. Zaw. francusko-sowieckiego

PARYŻ, 9. 10. W ciągu rannego posiedzenia permanentnego komitetu związków zawodowych francusko-sowieckiego nastąpiła wymiana podpisów, dotycząca układów uprzednio zawartych w Moskwie i Paryżu odnoszących się do prac komitetu francusko-sowieckiego. Delegacji francuskiej przewodniczył Frachon, sowieckiej Kuźnicow.

Komunikaty

Sąd Grodzki w Bydgoszczy wzywa wszystkie osoby, które wiedzą o szkodliwej działalności poniższych wnioskodawców o rehabilitację...

13. Antonina Orcholska ur. 13. 5. 1919 r. w Wilnie, córka Teofila i Józefy z d. Matusewicz...

14. Cecylia Maria Sztowska, ur. 27. 6. 1914 r. w Bydgoszczy, córka Józefa i Marii Berty...

15. Klemens Zmuda-Trzebiatowski, ur. 7. 2. 1875 r. w Karpnie pow. Chojnice, syn Michała i Józefy z d. Szycy...

16. Maria Zmuda-Trzebiatowska z d. Drews, ur. 7. 2. 1886 r. w Rose, pow. Walec, córka Augustyna i Apolonii z d. Stenzel...

17. Stanisława Wagner ur. 22. 10. 1889 r. w Kobylianie pow. Krotoszyn, córka Ferdynanda Schatzel i Konstancji z d. Kleinert...

18. Henryk Leśniewicz, ur. 10. 7. 1929 r. w Smukale pow. Bydgoszcz, syn Jana i Gertrudy z d. Müller...

19. Maria Strelow ur. 1. 5. 1907 r. w Bydgoszczy, córka Juliusza i Małgorzaty z d. Schütt...

obecnie w Obozie Pracy w Łęgnowie, R. 735/45. 20. Maria Baszyńska ur. 3. 4. 1926 r. w Bydgoszczy, córka Franciszka i Julianny z d. Grajner...

21. Gertruda Leśniewicz z d. Müller, ur. 19. 7. 1906 r. w Jachcicach pow. Bydgoszcz, córka Edwarda i żony tegoż z d. Kreklau...

22. Lidia Wagner ur. 30. 6. 1927 r. w Kobylinie pow. Krotoszyn, córka Jerzego i Stanisławy Wagnerów, zam. w Bydgoszczy...

23. Marta Andrzejewska z d. Fiałkowska, ur. 23. 1. 1908 r. w Bydgoszczy, mężatka, córka Antoniego i Lidii z d. Jetzlaff...

24. Henryk Andrzejewski, ur. 13. 4. 1930 r. w Bydgoszczy, syn Edmunda i Marty z d. Fiałkowska...

25. Marta Ziętara, z d. Hartmann, ur. 31. 3. 1905 r. w Belnie pow. Gostynin, córka Jana i Emilii z d. Priebe...

26. Robert Neumann, ur. 22. 3. 1870 r. w Sukowie, syn Roberta i Anny z d. Leman, zam. w Bydgoszczy...

27. Anna Neumann z d. Jaeschke, ur. 25. 7. 1868 r. w Warszawie, córka Jana i Agnieszki z d. Szeiter...

28. Helena Neumann, ur. 5. 10. 1900 r. w Warszawie, córka Roberta i Anny z d. Jeschke, zam. w Bydgoszczy...

KRONIKA

W związku z powrotem Wojska naszego (14 dywizji) do przetrzymania Obywateli do udekorowania miasta flagami narodowymi...

Nocne dyżury aptek

Dziś dyżurują: Apteka „Piastowska” — Śniadeckich 51, tel. 22-42.

Apteka „Przy Placu Teatralnym” — Jagiellońska 27, tel. 19-62.

Apteki na terenie miasta Bydgoszczy czynne są od 9-tej do 17-tej bez przerwy.

Co grają w kinach?

„Pomorzanie” — „Wielki walc”. Nadpr.: Kronika polska nr 26.

„Wolność” — „Zaginiony Horyzont”. Nadpr.: Kronika polska nr 26.

„Polonia” — „Tarzan i Zielona Bogini”. Nadpr.: Kolorówka „Wesołe podwórko”.

Advertisement for Roman Matysik, a priest, mentioning his death and funeral arrangements.

Advertisement for Maria Wojciechowska, a priest's wife, mentioning her death and funeral arrangements.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU: Powiatowy Urząd Ziemi w Bydgoszczy woj. Pomorskie ogłasza przetarg ofertowy na dzierżawę obwodów rybackich...

Poszukuje posady: Ogrodnik samotny, 25-letnia praktyka, przyjmie posadę, najchętniej samorządową...

Wielne owcza surowa kupuje Czesław Białecki, skup wełny owczej i surowców włókienniczych.

Meble kuchenne sprzedam. Stefana Czarnieckiego 12/1. Sprzedam maszynę rymarską w dobrym stanie...

Państwowe Liceum Techniczne w Gdańsku przedłuża termin zapisów kandydatów do dnia 15 października...

Mieszkania wolne: Pokój z kuchnią do wynajęcia. Uł. Orla 12, m. 2. (280)

Mieszkania szuka: Poszukuję dwóch lub więcej pokoi z kuchnią. Adres w „Ziemiu Pomorskiej”.

Różne: Kupię urządzenie sklepowe (sklep spożywczy). Wiadomość: Śląska 14/2. (286)

Zawiadomienie: Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu wydatnie obniżyło detaliczne ceny...

Przybory FOTO HURT: poleca kupuje Warsztaty radiowe oraz konserw. i napr. maszyn do pisania.

JUPITER: Najlepsze esencje do lemoniad, lodów, cukierków, ciast, wódek i likierów...

Mieszkania wolne: Pokój z kuchnią do wynajęcia. Uł. Orla 12, m. 2. (280)

Mieszkania szuka: Poszukuję dwóch lub więcej pokoi z kuchnią. Adres w „Ziemiu Pomorskiej”.

Różne: Kupię urządzenie sklepowe (sklep spożywczy). Wiadomość: Śląska 14/2. (286)

Zawiadomienie: Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu wydatnie obniżyło detaliczne ceny...

Zebrania: Związek Pracowników Gastronomiczno-Hotelowych zawiadamia, iż w dniu 11. 10. o godz. 23 odbędzie się zebranie...

Przedstawicielstwo na województwo poznańskie fabryki czekolad i cukierków. przyjmie firma zaprowadzona z własnymi lokalami handlowymi w Poznaniu.

Unieważnienia: Unieważniam skradzione na dworcu Bydgoszcz dokumenty oraz Nr Lagrowy 1855. Marta Nowicka, Bydgoszcz, Br. Sierackiego 69/2. (289)

Setkę (motocykl) kupię lub zamienię na meskie obuwie (buty oficerskie). Oferty do „Ziemiu Pomorskiej” pod „C. So. 14”. (291)

Adres Administracji: Bydgoszcz, Jagiellońska 31, tel. 1564. Adres Redakcji: Bydgoszcz, Jagiellońska 37 — tel. 1361. Prenumerata miesięczna: 30 zł

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12—12.30. Sekretariat Redakcji czynny codz. od godz. 9—12. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca.

Cennik ogłoszeń: drobne — 5 zł za wyraz. W niedzielę i święta — 8 zł. Dla poszukujących pracy i rodzin niżki. Urzędowe, przetargi, nekrologi — 7 zł za 1 mm szpalty. Za termin ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności